

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobkyně: **ZIMBO CZECHIA s.r.o.,** se sídlem Na Zátorách 8/613, Praha 7, zast. JUDr. Marcelou Scheeovou, advokátkou, se sídlem Štupartská 4, Praha 1, proti žalované: **Státní veterinární správa,** se sídlem Slezská 100/7, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2012, č. j. 9 A 15/2012 - 32,

takto:

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2012, č. j. 9 A 15/2012 - 32, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalované ze dne 22. 11. 2011, č. j. 2011/5245/SVS, bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí (dále jen „správní řád“), zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městské veterinární správy v Praze ze dne 6. 9. 2011, č. j. 2011/1664/KVSA/VHI. Tímto rozhodnutím správní orgán prvního stupně uložil žalobkyni podle § 53 odst. 7 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí (dále jen „veterinární zákon“), pokutu ve výši 50 000 Kč za nesplnění povinnosti vyplývající z ustanovení § 53 odst. 4 veterinárního zákona. Rozhodnutí žalované bylo žalobkyni doručeno dne 25. 11. 2011.

Usnesením Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“) ze dne 30. 3. 2012, č. j. 9 A 15/2012 - 32, byla žaloba žalobkyně proti tomuto rozhodnutí odmítnuta pro opožděnost podle § 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Soud uvedl, že rozhodnutí žalované bylo

žalobkyni doručeno dne 25. 11. 2011, poslední den pro podání žaloby tedy připadl na středu dne 25. 1. 2012. Žalobkyně však podala žalobu k poštovní přepravě až ve čtvrtek dne 26. 1. 2012, a proto ji soud odmítl pro opožděnost. Soud dále uvedl, že dne 25. 1. 2012 obdržel od zástupkyně žalobkyně elektronické podání bez zaručeného elektronického podpisu. Soud však podle svých slov následně neobdržel podání shodného obsahu, jímž muselo být elektronické podání bez zaručeného elektronického podpisu do tří dnů potvrzeno, aby k němu bylo možno v souladu s § 37 odst. 2 věty druhé s. ř. s. přihlížet.

Podle soudu sice žalobkyně dne 26. 1. 2012, tedy ve lhůtě tří dnů ode dne podání žaloby emailem bez zaručeného elektronického podpisu, předala k poštovní přepravě písemné podání, jež však nemá stejný obsah s uvedeným elektronickým podáním, došlým soudu dne 25. 1. 2012, a nelze je tak považovat za podání shodného obsahu ani za originál elektronického podání. Soud poukázal na formální změny písemného podání vůči podání elektronickému a na to, že v několika případech bylo změněno datum uvedené v žalobě. Za situace, kdy žalobkyně do elektronického podání zaslaného soudu opakovaně zasáhla, v důsledku čehož došlo k pozměnění údajů označujících napadené rozhodnutí a den jeho doručení, což jsou informace mající zásadní význam, nelze písemné podání žalobkyně považovat ve smyslu § 37 dost. 2 věty druhé s. ř. s. za podání shodného obsahu s elektronickým podáním nebo za originál elektronického podání. Proto soud k elektronickému podání žalobkyně, které nebylo opatřeno elektronickým podpisem, nepřihlížel. Žalobu podanou k poštovní přepravě dne 26. 1. 2012, tedy po uplynutí lhůty pro podání žaloby, pak soud odmítl jako opožděnou. Ohledně pojmu „originál rozhodnutí“ soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2007, č. j. 2 Afs 81/2006 - 77.

Ve včasné a ve lhůtě doplněné kasační stížnosti žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) namítla, že obě podání obsahují stejný úkon ve smyslu soudního řádu správního. Stěžovatelka správně označila rozhodnutí žalované, avšak při vypravování žaloby zaslané k poštovní přepravě zjistila, že písařskou chybou bylo v emailovém podání uvedeno na několika místech nesprávné datum, a proto tyto údaje opravila. Postup městského soudu považuje za nezákonný, krátící ji na právu na spravedlivý proces a na právu na projednání věci soudem. Další nezákonný postup městského soudu stěžovatelka spatřuje v tom, že jí městský soud adresoval výzvu podle § 37 odst. 5 s. ř. s. nikoliv formou usnesení, nýbrž prostým přípisem č. j. 9 A 15/2012 - 22, přičemž nesplnění výzvy v poučení sankcionoval hrozbou odmítnutí podání. Stěžovatelka poukázala na to, že rovněž tato výzva soudu obsahovala překlepy či nesprávnosti podobného charakteru jako emailem podaná žaloba. Stěžovatelka dále považuje za nezákonné, že se kasační stížností napadené usnesení vůbec nevypořádalo s podáním ve věci, učiněným na základě uvedené výzvy soudu, na kterou stěžovatelka obsáhle reagovala. Stěžovatelka zopakovala, že podání emailové i následné podání zaslané k poštovní přepravě obsahovalo stejný úkon, a to žalobu proti rozhodnutí správního orgánu. Stěžovatelka trvá na tom, že obě podání měla stejný obsah, a o navzdory tomu, že u podání podaného k poštovní přepravě upravila několik chyb v psaní. Smyslem příslušné právní úpravy je to, aby nedocházelo k záměně obsahu podání, tj. k odlišným skutkovým či právním tvrzením v následně zaslaném podání. Opačný výklad pak je projevem přepjatého formalismu, což je v rozporu s pravidly demokratického právního státu. Stěžovatelka věc uzavřela tak, že své emailové podání doplnila podáním shodného obsahu, na čemž nemohla nic změnit oprava několika chyb v psaní před odesláním podání

k poštovní přepravě. Stěžovatelka je tedy přesvědčena o tom, že soud měl její žalobu věcně projednat. Proto stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2012, č. j. 9 A 15/2012 - 32, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti.

Kasační stížnost je důvodná.

Stěžovatelka vyslovila v kasační stížnosti názor, že Městský soud v Praze v předcházejícím řízení nezákonně rozhodl o odmítnutí její žaloby, uplatnila tedy důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., podle něhož je možné kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo zastavení řízení. Stěžovatelka namítá, že své podání elektronickou formou bez zaručeného elektronického podpisu podané poslední den lhůty doplnila ve lhůtě tří dnů podáním shodného obsahu, a proto měla být její žaloba považována za včasnou a věcně projednána.

Podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. *nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže byl podán předčasně nebo opožděně.*

Podle § 37 odst. 2 s. ř. s. *podání obsahující úkon, jímž se disponuje řízením nebo jeho předmětem, lze provést písemně, ústně do protokolu, popřípadě v elektronické formě podepsané elektronicky podle zvláštního zákona. Bylo-li takové podání učiněno v jiné formě, musí být do tří dnů potvrzeno písemným podáním shodného obsahu nebo musí být předložen jeho originál, jinak se k němu nepřihlíží.*

Nejvyšší správní soud zjistil ze soudního spisu následující podstatné skutečnosti:

Městskému soudu v Praze byla dne 25. 1. 2012 doručena elektronickou formou bez zaručeného elektronického podpisu žaloba stěžovatelky, jíž se stěžovatelka domáhala *„zrušení rozhodnutí Státní veterinární správy č. j. 2011/5245/SVS ze dne 12. listopadu 2011“*. Dne 27. 1. 2012 byla městskému soudu doručena prostřednictvím držitele poštovní licence tato žaloba v písemné podobě s tím, že bylo opraveno v záhlaví datum vydání napadeného rozhodnutí ze dne 12. listopadu 2011 na den 22. listopadu 2011. Současně žalobkyně předložila stejnopis napadeného rozhodnutí žalované ze dne 22. 11. 2011, č. j. 2011/5245/SVS, a plnou moc udělenou advokátce k zastupování v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované. Městský soud v Praze poté přípisem ze dne 13. 2. 2012, č. j. 9 A 15/2012 - 22, stěžovatelku vyzval, aby ve lhůtě 7 dnů od doručení výzvy předložila soudu doklad, že žaloba podaná k poštovní přepravě dne 26. 1. 2011 (správně mělo být uvedeno 26. 1. 2012 - pozn. Nejvyššího správního soudu) byla podána v totožném znění k Městskému soudu v Praze do 25. 1. 2011 (správně mělo být uvedeno 25. 1. 2012 - pozn. Nejvyššího správního soudu). Dále byla stěžovatelka vyzvána k doplnění návrhu výroku rozsudku o číslo jednací a den vydání rozhodnutí, jehož zrušení se stěžovatelka žalobou

domáhá. Soud stěžovatelku poučil o možnosti odmítnutí řízení o podání v případě jeho neopravení či nedoplnění ve stanovené lhůtě, a to v souladu s § 37 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Na tento přípis stěžovatelka zareagovala sdělením, v němž obsáhle zdůvodnila, z jakého důvodu považuje obě podání za podání shodného obsahu, přičemž uvedla, že v žalobě, kterou zasílala soudu prostřednictvím držitele poštovní licence, toliko opravila na několika místech chyby v psaní spočívající v nesprávném uvedení několika dat. Jinak se však podle názoru stěžovatelky jedná o dvě podání shodného obsahu.

Nejvyšší správní soud považuje za nutné v dané souvislosti především upozornit na skutečnost, že odmítnutí žaloby, mající za následek její věcné neprojednání, představuje natolik závažný zásah do práv žalobce, že podmínky pro takové rozhodnutí krajského soudu musí být jednoznačně zjištěny a prokázány.

V souzené věci je spornou otázka, zda dvě podání stěžovatelky, a to emailové podání ze dne 25. 1. 2012 a podání předané k poštovní přepravě dne 26. 1. 2012 a doručené soudu držitelem poštovní licence dne 27. 1. 2012, je možné považovat za podání shodného obsahu ve smyslu § 37 odst. 2 s. ř. s. V takovém případě by bylo zapotřebí konstatovat, že stěžovatelka podala správní žalobu v zákonné lhůtě a tato žaloba neměla být městským soudem odmítnuta pro opožděnost. Naopak pokud by Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že oba předmětné dokumenty shodný obsah nemají, byl by závěr městského soudu o opožděnosti podané žaloby správný.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že městský soud nesprávně shledal, že podání došlé poštou dne 27. 1. 2012 je odlišné od podání učiněného dne 25. 1. 2012, tedy ve lhůtě pro podání žaloby, elektronicky bez zaručeného elektronického podpisu. Nebylo totiž možné dospět k závěru, že by se oba dokumenty obsahově lišily. Za odlišnost přitom podle názoru Nejvyššího správního soudu nelze považovat skutečnost, že obě podání mají rozdílnou grafickou podobu, neboť to může být dáno tím, že jeden dokument byl odesílán emailem a druhý poštou. Navíc klíčovým je obsah těchto podání, a nikoliv jejich forma. Dále pak nelze za obsahovou odlišnost považovat ani to, že stěžovatelka ve vyhotovení zasílaném poštou v několika případech opravila chyby v psaní spočívající v překlepu v uvedení data. Obsahově jsou totiž obě podání shodná, mají stejný rozsah, vnitřně se nijak neliší a do jejich textu nebylo s výjimkou uvedených několika drobných oprav překlepů nikterak zasahováno. Závěr městského soudu, že se jedná o dvě odlišná podání a následné odmítnutí žaloby pro opožděnost, byly proto podle názoru Nejvyššího správního soudu projevem přepjatého formalismu a zkrácením stěžovatelky na ústavně zaručeném právu na spravedlivý proces a na jejím právu na přístup k soudu.

Nejvyšší správní soud v této souvislosti poukazuje na rozhodnutí svého rozšířeného senátu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003 - 56, publikované pod č. 534/2005 Sb. NSS. V tomto rozhodnutí rozšířený senát Nejvyššího správního soudu dospěl mj. k následujícím závěrům: „*Přepjatý formalismus při posuzování náležitostí žaloby ve správním soudnictví - a stejně tak i jakýchkoliv jiných procesních úkonů účastníků řízení - naprosto neodpovídá principu materiálního právního státu, ale ani samotnému poslání soudnictví. Soudy jsou nezávislé a nestranné státní orgány, které usilují o nalezení spravedlnosti rozhodováním v konkrétních*

věcech a které nemohou odmítnout zabývat se určitou věcí ze zcela formálních či spíše formalistických důvodů, ale pouze z takových příčin, které poskytování soudní ochrany skutečně vylučují. Při výkladu mezí práva na spravedlivý proces, stanovených soudním řádem správním (např. náležitosti žaloby, lhůta pro její podání, procesní podmínky), je v souladu s čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod nezbytné šetřit jejich podstaty a smyslu a nezneužívat je k jiným účelům, než pro které byly stanoveny. Nabízejí-li se přitom dvě interpretace, z nichž jedna hovoří ve prospěch výkonu práva na spravedlivý proces a druhá proti němu, musí soud vždy zvolit výklad první.“

Věc lze uzavřít tak, že v posuzovaném případě nebyly splněny podmínky pro odmítnutí žalobního návrhu dle ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a kasační námitka stěžovatelky uplatněná podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. byla shledána důvodnou. Proto Nejvyšší správní soud usnesení Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). Městský soud v Praze bude v dalším řízení v souladu s § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán výše uvedenými závěry Nejvyššího správního soudu. Žalobu bude tedy považovat za včas podanou a při splnění podmínek řízení ji věcně projedná. V novém rozhodnutí pak Městský soud v Praze podle § 110 odst. 3 věty první s. ř. s. rozhodne také o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud se z důvodu nadbytečnosti nezabýval námitkou stěžovatelky týkající se obsahu či formy výzvy zaslané jí Městským soudem v Praze podle § 37 odst. 5 s. ř. s., neboť je přesvědčen, že městský soud měl sám posoudit obě podání jako podání shodného obsahu a tuto výzvu vůbec nezasílat. Rovněž Nejvyšší správní soud podotýká, že poukaz městského soudu v kasační stížností napadeném usnesení na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu týkající se výkladu pojmu „originál“ není v souzené věci relevantní, neboť v této věci stěžovatelka nepředložila soudu originál podání, nýbrž potvrdila svou žalobu podanou elektronicky bez zaručeného elektronického podpisu podáním shodného obsahu, a to plně v intencích § 37 odst. 2 s. ř. s.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. září 2012

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu